

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky **I. H.** proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava o **invalidný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti výroku I. rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. marca 2010, č.k. 14Sd/141/2008-88, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 18. marca 2010, č.k. 14Sd/141/2008-88, v napadnutej časti týkajúcej sa výroku **I. m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 27. marca 2008 číslo X.X. a rozhodnutie odporkyne z 3. februára 2010 číslo X.X. **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd rozsudkom z 18. marca 2010, č.k. 14Sd/141/2008-88, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 27. marca 2008 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 54 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 100/1988 Zb.“) a podľa § 112 ods. 4 a § 269 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“)

zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu. Uvedené rozhodnutie krajský súd potvrdil v spojení s rozhodnutím odporkyne z 3. februára 2010, ktorým odporkyňa zmenila svoje rozhodnutie z 18. júna 2007 o znížení sumy invalidného dôchodku. Súčasne krajský súd vo výroku II. rozsudku zastavil konanie vo veci preskúmania rozhodnutia odporkyne zo 7. augusta 2007 a 8. februára 2008 z dôvodu späťvzatia návrhu. Účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že odporkyňa rozhodnutím z 27. marca 2008 zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu. Rozhodnutím z 3. februára 2010 zmenila rozhodnutie z 18. júna 2007 o znížení sumy invalidného dôchodku. Krajský súd tieto rozhodnutia považoval za vecne správne, keď sa stotožnil s dôvodmi uvedených rozhodnutí.

Navrhovateľka v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietala, že jej invalidný dôchodok má byť od februára 2008 zvýšený z titulu jediného zdroja príjmu, lebo žije s maloletou dcérou, ktorá je odkázaná na jej dôchodok. Poukázala na skutočnosť, že invalidný dôchodok jej bol správne znížený, keď sa vydala, avšak po rozvode nastala u nej zmena situácie a invalidný dôchodok by jej mal byť od 1. februára 2008 opäť zvýšený z dôvodu jediného zdroja príjmu.

Z obsahu odvolania vyplýva, že smerovalo proti rozsudku len v časti výroku I. a v tejto časti len proti výroku rozsudku, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne z 27. marca 2008. Voči rozhodnutiu z 3. februára 2010 navrhovateľka nemala námietky.

Odporkyňa odvolanie navrhovateľky nepovažovala za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu napadnutom odvolaním a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu.

Z obsahu spisov vrátane administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka je od 5. júna 1990 poberateľkou invalidného dôchodku, priznaného podľa § 29 zák.č. 100/1988 Zb.. Invalidný dôchodok jej bol od 26. mája 2003 upravený podľa § 54 zák.č. 100/1988 Zb.. Na základe oznámenia navrhovateľky z 9. mája 2007, že dňa 4. mája 2007 uzavrela manželstvo s R. H., odporkyňa právoplatným rozhodnutím z 18. júna 2007 podľa § 112 ods. 4 a § 269 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. a podľa § 54 zák.č. 100/1988 Zb. znížila invalidný dôchodok navrhovateľky od 16. augusta 2007 na sumu 5 988 Sk mesačne. Ďalším rozhodnutím z 18. júna 2007 (zmeneným rozhodnutím zo 7. augusta 2007) odporkyňa podľa § 236 ods. 1 písm. b/ zák.č. 461/2003 Z.z. uložila navrhovateľke povinnosť vrátiť 6 160 Sk ako neprávom vyplatenú sumu na invalidnom dôchodku za obdobie od 16. mája 2007 do 15. augusta 2008.

Navrhovateľka po rozvode manželstva žiadosťou zo 16. februára 2008 požiadala o opätovné zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, na ktorý je odkázaná i jej maloletá dcéra, a to od 1. februára 2008.

Zvýšenie dôchodkových dávok z dôvodu jediného zdroja príjmu bolo do 31. decembra 2003 upravené v § 54 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Podľa § 269 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. ak bol invalidný dôchodok upravený do 31. decembra 2003 z dôvodu jediného zdroja príjmu poberateľa tohto dôchodku a jeho rodinného príslušníka, tento dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril k 31. decembru 2003.

V ustanovení § 269 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. zákonodarca upravuje podmienky nároku na výplatu dôchodku, zvýšeného z dôvodu jediného zdroja príjmu dôchodcu a jeho rodinného príslušníka a jeho sumu na obdobie po 31. decembri 2003.

Nárok na výplatu dôchodku, v sume upravenej (zvýšenej) z dôvodu jediného zdroja príjmu, bol teda aj po 31. decembri 2003 podmienený splnením podmienok, uvedených v § 54 zák.č. 100/1988 Zb..

Podľa § 112 ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z. sa dávka vypláca v nižšej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Zo spisov vyplýva, že nárok navrhovateľky na úpravu invalidného dôchodku podľa § 54 zákona č. 100/1988 Zb. zanikol z dôvodu uzavretia manželstva s R. H.. Z dôvodu zániku tohto nároku bol invalidný dôchodok navrhovateľky znížený právoplatným rozhodnutím odporkyne z 18. júna 2007.

Zákon č. 461/2003 Z.z. neprebral inštitút úpravy dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, a preto za jeho účinnosti, bez ohľadu na rozvod manželstva navrhovateľky s R. H., už navrhovateľke **od 1. februára 2008 nemohol vzniknúť nový nárok na zvýšenie jej dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu dôchodcu**, na ktorého je odkázané mal. dieťa.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne z 27. marca 2008 za zákonné.

Krajský súd vo výroku I. napadnutého rozsudku potvrdil rozhodnutie odporkyne z 27. marca 2008 v spojení s rozhodnutím z 3. februára 2010, ktorým odporkyňa pozmenila rozhodnutie z 18. júna 2007 o znížení sumy invalidného dôchodku. Rozhodnutie z 27. marca 2008 je však samostatným rozhodnutím o nároku na zvýšenie dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu od 1. februára 2008. Toto rozhodnutie nesúvisí s rozhodnutím odporkyne z 18. júna 2007, zmeneného rozhodnutím z 3. februára 2010, lebo týmito rozhodnutiami odporkyňa rozhodla o zániku nároku na zvýšenie dôchodku podľa § 54 zák.č. 100/1988 Zb. a znížení invalidného dôchodku od 16. augusta 2007.

Keďže rozhodnutie z 27. marca 2008 nesúvisí s rozhodnutím z 18. júna 2007 a rozhodnutím z 3. februára 2010, odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu vo výroku I. tak, že samostatne rozhodol o potvrdení rozhodnutia z 27. marca 2008 ako aj rozhodnutia z 3. februára 2010.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka nebola úspešná ani v odvolacom konaní a odporkyňa trov nevznikli.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že ak invalidný dôchodok navrhovateľky nedosahuje výšku životného minima pre dve spoločne posudzované osoby, navrhovateľka má možnosť prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny požiadať o dávky v hmotnej núdzi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková